

YRITYSTUEN MYÖNTÄMINEN JA YRITYSTUKIHAKEMUKSEN TÄYTTÖOHJEET

Lno 3305oh

YLEISTÄ

Tätä hakulomaketta käytetään haettaessa maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) ja maaseudun yritystuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (80/2015) mukaista yrityksen investointitukea, yrityksen perustamistukea tai tukea investoinnin toteutettavuustukimukseen Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta.

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman tärkein tavoite on lisätä maaseudun työpaikkoja ja toimeentulomahdollisuuksia sekä monipuolistaa maaseudun elinkeinotoimintaa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ovat laatineet alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat ja paikalliset toimintaryhmät paikalliset maaseudun kehittämissuunnitelmat. Tietoa alueellisesta maaseudun kehittämissuunnitelmasta saa ELY-keskukset ja paikallisesta maaseudun kehittämissuunnitelmasta toimintaryhmältä.

Tuen hakeminen

Yritystukea voidaan hakea paikalliselta ELY-keskukset tai paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä. Haettaessa tukea ELY-keskukset hakemus tulee toimittaa sille ELY-keskukset, jonka toimialueella tuettava yrityksen toimipiste sijaitsee. Haettaessa tukea paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä hakemus tulee toimittaa sille toimintaryhmälle, jonka alueella tuettava yrityksen toimipiste sijaitsee.

Tukea on haettava ennen investoinnin tai muun toimenpiteen aloittamista. Hakemus on täytettävä huolellisesti ja sen mukana on toimitettava kaikki vaadittavat liitteet. Tietojen tulee olla paikkansapitäviä ja esitettyjen arvioiden mahdollisimman realistisia, sillä tuen käyttöä seurataan ja valvotaan sekä tuen vaikuttavuutta arvioidaan myös hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella. ELY-keskus ja toimintaryhmä voivat pyytää ennen päätöksentekoa ja lausunnon antoa lisäselvennyksiä ja tarkennuksia.

Hakemuksen vireille tulo ja toimenpiteen aloittaminen

Tukea voidaan myöntää tuettavasta toimenpiteestä aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin

kustannuksiin, jotka ovat syntyneet tukihakemuksen vireille tulon jälkeen.

Kun rahoitusta haetaan ELY-keskukset, tukihakemus tulee vireille, kun se on riittävän täydellisenä toimitettu toimivaltaiselle ELY-keskukset. ELY-keskus ilmoittaa hakijalle täyttääkö hakemus vireille tulon edellytykset. Kun rahoitusta haetaan paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, tukihakemus tulee vireille, kun toimintaryhmä on ilmoittanut hakijalle hakemuksen vireille tulosta.

Toimintaryhmä käsittelee sille toimitetut hakemukset ja antaa niistä lausunnon. Ryhmä toimittaa tukihakemuksen ja lausunnon ELY-keskukset. ELY-keskus päättää tuen myöntämisestä.

Ennen ELY-keskukset rahoituspäätöstä hakija toteuttaa toimenpidettä kokonaan omalla vastuullaan, koska ei ole varmaa tullaanko tukea myöntämään.

Hakemuksia voi jättää jatkuvasti. ELY-keskukset jätetyistä hakemuksista valitaan tuen saajat neljä kertaa vuodessa.

Yritystuen ehtoja

Yritystukea voidaan pääsääntöisesti myöntää maaseudulla sijaitseville yrityksille. Maaseutuna voidaan pitää kaupunki-maaseutuluokituksessa kaupunkien ja kaupunkien kehysalueiden ulkopuolisia alueita.

Perustettavan uuden yrityksen tai yritystoimintaansa laajentavan yrityksen tulee harjoittaa sellaista yritystoimintaa, joka lisää alueen asukkaiden toimeentulomahdollisuuksia, monipuolistaa alueen elinkeinotoimintaa tai parantaa elinkeinotoiminnan rakennetta heikentämättä kuitenkin toimivien yritysten toimintaedellytyksiä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuki on tuen kohteena olevan yritystoiminnan kannalta tarpeellinen.

Yrityksen investointituki

Tuen saaja voi olla:

1. *maatila* harjoittaessaan tai ryhtyessään harjoittamaan muuta yritystoimintaa kuin maataloutta, esimerkiksi tuottamaan palveluja tai valmistamaan muita tuotteita kuin maataloustuotteita
2. maaseudulla sijaitseva *pieni yritys* aloittaessaan, laajentaessaan tai kehittäessään toimintaansa,
 - jossa on alle 50 työntekijää
 - jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa
 - josta suurempi yritys omistaa enintään neljäsosan
3. maaseudulla sijaitseva maataloustuotteiden ensiasteen jalostusta harjoittava *pieni tai keskisuuri yritys* aloittaessaan tai laajentaessaan toimintaansa
 - jossa on alle 250 työntekijää
 - jonka vuosiliikevaihto enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa
 - josta suurempi yritys omistaa enintään neljäsosan
4. maaseudulla tai sen ulkopuolella sijaitseva maataloustuotteiden ensiasteen jalostusta harjoittava *pieni tai keskisuuri yritys* kehittäessään toimintaansa

Työntekijöiden määrän laskemisesta on lisätietoa kohdassa 7.

Tukea voidaan myöntää yritystoiminnassa tarpeelliseen investointiin, jolla on olennaista merkitystä yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehitykselle.

Investointituen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettavan yritystoiminnan tuotteelle on olemassa markkinat.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että investointi toteutetaan investoinnin tarkoitukseen nähden kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Investoinnin kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa otetaan huomioon investointikustannusten lisäksi investoinnin käyttöaika, laatu, käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä muut vastaavat seikat.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja pitää tuetut rakennukset asianmukaisesti vakuutettuna ainakin siihen saakka, kunnes tarkoitukseen myönnetty tuki on maksettu kokonaan.

Tukea ei myönnetä seuraaviin investointeihin:

- eläinten hankinta
- traktorin hankinta
- maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta
- puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta
- liikennealan investoinnit
- energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- yrityksen tavanomainen korvausinvestointi, johon ei sisälly korvattavan kohteen olennaista laajentamista tai kokonaan uuden teknologian käyttöönottoa
- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien tai liiketoiminnan hankinta tai toimenpide, jonka tarkoituksena on yrityksen omistajanvaihdoksen rahoittaminen

Tuettua investointia ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan yritystoimintaan eikä tuen kohteena olevaa yritystoimintaa saa lopettaa tai olennaisesti supistaa ennen kuin vähintään kolme vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta. ELY-keskus voi tukipäätöksessään pidentää em. määräaikaa enintään viiteen vuoteen.

Investoinnin toteutusaika on enintään 2 vuotta tukipäätöksen päätöspäivästä lukien. Toimenpiteen toteuttamiselle voi tarvittaessa hakea jatkoaikaa.

Investointituen tukitasot on esitetty hakemuksen täyttöohjeiden kohdassa 8.

Investoinnin toteutettavuustutkimus

Suunnitteilla olevan investoinnin edellytysten ja toteuttamisvaihtoehtojen selvittämiseen voidaan myöntää tukea. Tuki on tarkoitettu asiantuntijapalveluiden hankintaan, joilla voidaan selvittää investoinnin toteuttamisedellytyksiä ja toteuttamisen vaihtoehtoja. Tuki toteutettavuustutkimukseen ei edellytä investoinnin toteuttamista, jos selvityksen lopputuloksena on, että investoinnin toteuttaminen ei ole järkevää.

Tuen saajina voivat olla sellaiset yritykset, joille voidaan myöntää investointitukea.

Toteutettavuustutkimuksella voidaan selvittää esimerkiksi, onko tarkoituksenmukaisempaa hankkia valmis tuotantorakennus sen sijaan, että rakennettaisiin uusi. Samoin voidaan selvittää

tää, olisiko taloudellisempaa hankkia koneita käytettynä.

Toteutettavuustutkimukseen voidaan myöntää tukea ensiasteen jalostusyriyksille 40 prosenttia ja muille yrityksille de minimis -tukena 50 prosenttia hyväksytyistä kustannuksista. Tukea ei myönnetä, jos tuen määrä alittaisi 1500 euroa.

Toteutettavuustutkimuksen toteutusaika on enintään 2 vuotta tukipäätöksen päätöspäivästä lukien. Toteuttamiselle voidaan tukipäätöksessä asettaa lyhyempi määräaika, jos se toimenpiteen toteutustavan kannalta on perusteltua. Toteutettavuustutkimus on luonteeltaan lyhytkestoinen.

Yrityksen perustamistuki

Yrityksen perustamistuki on ensisijaisesti tarkoitettu ensimmäisen yrityksen perustamiseen alkavalle yrittäjälle, jolla ei ole aikaisempaa kokemusta yrittäjyydestä.

Perustamistukea ei uuden yrityksen perustamiseen voida myöntää, jos tuen hakijalla on myönnetty nuoren viljelijän aloitustukea tai starttirahaa. Perustamistukea voidaan kuitenkin myöntää sen jälkeen, kun nuoren viljelijän aloitustuen toiminnan jatkamiselle säädetty asetettu vähimmäisaika on täyttynyt.

Rajatuissa tapauksissa perustamistukea voidaan myöntää toimivalle yritykselle uuden yritystoiminnan perustamiseen. Tämä tulee kyseeseen, jos yritys siirtyy täysin uudelle toimialalle, ottaa käyttöön kokonaan uuden liiketoimintamallin tai muuten aloittaa kokonaan uutta yritystoimintaa.

Uuden yritystoiminnan perustamisen yhteydessä perustamistukea voidaan myöntää myös uudistusten kehittämistä varten toteutettaviin kokeiluihin.

Perustamistukea ei voida myöntää maatalouden alkutuotantoon eikä maataloustuotteiden ensiasteen jalostukseen.

Perustamistuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksellä on toteuttamiskelpoinen liiketoimintasuunnitelma ja siihen perustuva toimenpidesuunnitelma yrityksen enintään kolmen ensimmäisen käynnistysvuoden perustamistoimenpiteistä tai kokeilun toteuttamisesta. Yrityksen alkuvuosien kehittämistoimenpiteitä voivat olla esimerkiksi liiketoimintaan valmentava neuvonta, tuotekehityshankkeet, tuotannon pilotointi, markkinointisuunnitelman laatiminen, koemarkkinointi tai vientiselvitys.

Perustamistuen toimenpiteet on toteutettava kokonaisuudessaan kolmen vuoden kuluessa tuen myöntämisestä.

Perustamistukea voidaan myöntää 5 000 - 35 000 euroa ja se maksetaan kahdessa tai kolmessa erässä päätöksessä hyväksytyin toteuttamissuunnitelman edistymisen mukaan. Kokeiluun tukea voidaan myöntää 2 000 - 10 000 euroa.

Hakemuksen täyttöohje:

1. HAKIJA

Pääsääntöisesti tukea hakevalla yrityksellä tulee olla Y-tunnus. Jos haetaan perustamistukea taikka alkavan yrityksen alkuinvestointeja koskevaa investointitukea tai investoinnin toteutettavuustutkimuksen tukea, voidaan hakemus saattaa vireille ennen kuin yrityksellä on Y-tunnus. Näissä tapauksissa tuki voidaan myöntää vasta kun yritys on perustettu. Mitään kustannuksia ei myöskään saa syntyä ennen yrityksen perustamista, koska kaikki mahdollisia tukikelpoisia kustannuksia koskevat menotositteet on oltava yrityksen nimellä.

Ilmoita sen yhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot, joka vastaa hankkeen toteuttamisesta. Tuen myöntäjä lähettää lisäselvityspyynnöt ja muun hanketta koskevan sähköpostin tässä ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen.

Merkitse, onko hakija maatilakotitalouden jäsen (viljelijä, puoliso tai muu samaan kotitalouteen kuuluva). Jos hakija on maatilakotitalouden jäsen, ilmoita sen maatilatilatunnus, jonka omistajan kotitalouteen hakija kuuluu.

Merkitse, onko tukea hakeva yritys hakuhetkellä aloittava yritys vai jo toimiva yritys sekä yritystoiminnan alkamisajankohta.

2. YRITYKSEN OMISTAJAT

Kerro tässä yrityksen omistajat ja omistajien omistusosuudet yrityksestä. Mikäli toinen yritys omistaa hakijayrityksestä $\frac{1}{4}$ tai enemmän, ilmoita myös tämän omistajayrityksen tai yritysten tilikauden liikevaihto, taseen loppusumma ja työntekijöiden määrä. Kerro vastaavat tiedot myös yrityksistä, joita hakijayritys tai sen omistajat omistavat. Hakijayritykseen sidoksissa olevien yritysten tiedot tarvitaan yrityskokoa määriteltäessä.

3. HAETTAVA TUKI

Merkitse mitä tukea tällä hakemuksella haetaan yrityksen investointituki, tuki investoinnin toteutettavuustutkimukseen tai yrityksen perustamistuki.

Samalla hakemuksella voit hakea vain yhtä tukea.

Anna toimenpiteelle nimi, joka on kuvaava, lyhyt ja ytimekäs. Ilmoita aloittavan tai kehitettävän yritystoiminnan se toimiala, johon haettava tuki kohdistuu.

Ilmoita yrityksen toimipaikan sijaintikunta hakemushetkellä. Ilmoita myös 2014 kuntajaon mukainen toteutuskunta. Investointien tukitasot on porrastettu kansallisten tukivyyöhykkeiden mukaan, joiden määrittely perustuu vuoden 2014 kuntajakoon.

Ilmoita yrityksen toimipaikan tarkka osoite, jotta toimenpide pystytään sijoittamaan ohjelman seurannassa käytettävään maaseutu-kaupunki-luokitteluun, joka perustuu paikkatietoon.

Kerro lyhyesti yrityksen toiminnasta ja suunnitellun toimenpiteen merkityksestä yrityksen perustamiselle, laajentamiselle tai kehittämiselle. Esitä yksityiskohtaisemmin nämä tiedot liiketaloussuunnitelmassa tai eri liitteessä.

4. YRITYKSEN NYKYINEN TAI SUUNNITELTU TOIMIALA JA TUOTTEET

Kerro tässä, millä alalla yritys toimii ja mitä tuotteita se valmistaa tai aikoo ryhtyä valmistamaan.

Maataloustuotteiden ensiasteen jalosteita tuottava yritys on yritys, joka ostaa maatalouden alkutuotteita tai muita EU:n perustamissopimuksen liitteessä 1 eli ns. Annex I -listalla mainittuja tuotteita ja myy tuotteita, jotka edelleen ovat Annex I -listalla mainittuja tuotteita. Jos haet tukea tällaiselle yritykselle, kerro mitä tuotteita se tuottaa tai aikoo tuottaa ja miten suuri osa tuotannosta on luomutuotteita.

Pitemmälle jalostettuja elintarvikkeita valmistava yritys on yritys, joka ostaa maatalouden alkutuotteita tai muita Annex I -listalla mainittuja jo jalostettuja tuotteita ja valmistaa niistä elintarvikkeita, jotka ovat sen verran pitemmälle jalostettuja, että ne eivät enää ole Annex I -listan tuotteita. Jos haet tukea tällaiselle yritykselle, kerro mitä tuotteita se tuottaa tai aikoo tuottaa ja miten suuri osa tuotannosta on luomutuotteita.

Jos yrityksesi investoi samaan aikaan sekä maataloustuotteiden ensiasteen jalosteiden tuotantoon että pitemmälle jalostettujen elintarvikkeiden tuotantoon, kumpaankin on haettava tuki eri hakemuksella.

Elintarvikkeita valmistava yritys, jonka raaka-aine ei ole Annex I-listan tuote, kuuluu alimmaiseen ryhmään eli on muita kuin edellä mainittuja tuotteita valmistava yritys.

5. MYYNTI JA MARKKINOINTI

Kirjoita tähän lyhyesti, mitä liiketoimintasuunnitelmassa kerrotaan tuotteiden tai palveluiden myynnistä ja markkinoinnista: kenelle, mihin ja miten yrityksesi tuotteet/palvelut myydään.

Lyhyen jakeluketjun kautta myyminen tarkoittaa tässä sitä, että yrityksesi ostaa raaka-aineet/ tuotteet suoraan maataloilta ja myy tuotteet suoraan kuluttajalle. Merkitse rasti, jos yli puolet yrityksesi myymistä tuotteista on tällaisia.

6. HAKIJALLE AIEMMIN MYÖNNETTY DE MINIMIS -TUKI

Ilmoita yritykselle kuluvan ja kahden edellisen verovuoden aikana myönnettyt de minimis -tuet (vähämerkityksinen tuki). Tuen määrä ilmoitetaan euroina. De minimis-tukea ovat vain ne tuet, joiden tukipäätöksissä on ilmoitettu tuen olevan de minimis -tukea.

De minimis -tukea voidaan myöntää yritykselle enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana.

Jos muu yritys omistaa tukea hakevasta yrityksestä yli neljäsosan tai tukea hakeva yritys omistaa muita yrityksiä, ilmoita myös näiden sidosyritysten saamat de minimis -tuet.

7. LIIKEVAIHTO, TASEEN LOPPUSUMMA JA TYÖNTEKIJÖIDEN MÄÄRÄ

Ilmoita liikevaihto ja taseen loppusumma kahden edellisen vuoden tuloslaskelmasta ja arviot kuluvalta ja kahdelta tulevalta tilikaudelta.

Yrityksen työntekijöiden määrä lasketaan kokoaikaisina työpaikkoina. Kokoaikainen työpaikka vastaa yhtä henkilötyövuotta ja se voi koostua yhden tai useamman henkilön työsuhteista.

Yrityskokoa määritettäessä työntekijöinä otetaan huomioon hakemuksen vireille tuloa edeltäneenä tilikautena yrityksessä vakituisesti tai määräaikaisesti työskennelleet työntekijät. Työntekijöihin ei lueta oppisopimuksen tai muun ammatilliseen opiskeluun kuuluvan harjoittelun perusteella työskenteleviä henkilöitä.

Yrityksen työntekijöihin luetaan myös yrityksen johtamiseen osallistuva omistaja sekä yrityksessä säännöllisesti työskentelevä muu yhtiökumppani, joka saa yritykseltä rahamääräisiä etuja.

8. KUSTANNUSARVIO, HAETTAVA TUKI JA RAHOITUSSUUNNITELMA

A. YRITYKSEN INVESTOINTITUKI

Tukikelpoiset investoinnit

Rakennuksen hankinta

Yrityksen investointitukea voidaan myöntää rakennuksen hankintaan. Rakennuksen hankinnan yhteydessä myös maapohjan hankkiminen on tukikelpoinen kustannus siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan kustannuksesta.

Tuen myöntämisen edellytykset:

- rakennus soveltuu harjoitettavaan yritystoimintaan tai on vähäisin kustannuksin muutettavissa sellaiseksi sekä täyttää aiottussa tarkoituksessaan, mitä laissa tai lain nojalla säädetään tai määrätään sellaiselle rakennukselle asetetuista vaatimuksista
- rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei ylitä sen käypää arvoa
- jos kiinteistö tai rakennus hankitaan julkisyhteisöltä, riippumattoman asiantuntijan tulee arvioida sen käypä arvo yleisesti käytettävien menetelmien ja periaatteiden mukaisesti.

Rakentaminen

Tukea voidaan myöntää rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentamiseen, laajentamiseen tai korjaamiseen.

Merkitse rakentamisen kustannusarviokohtaan kokonaiskustannukset. Jos kustannukset sisältävät useita rakennuksia, niiden tiedot ja kustannukset on eriteltävä liitteessä.

Rakentamisen hyväksyttäviä kustannuksia ovat:

- 1) rakennuksen rakentamisesta aiheutuvat kustannukset
- 2) rakennukseen kiinteästi kuuluvia varusteita, koneita ja laitteita koskevat kustannukset
- 3) rakennukseen tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi-, ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvat kustannukset
- 3) suunnittelusta aiheutuvat kustannukset siltä osin kuin ne eivät ylitä kymmentä prosenttia rakentamisen kustannuksista.

Edellä mainitut hyväksyttävät kustannukset koskevat myös rakennetta ja rakennelmaa.

Koneet, laitteet, muu käyttöomaisuus sekä aineettomat investoinnit

Tukea voidaan myöntää koneiden, laitteiden ja muun irtaimen käyttöomaisuuden hankintaan. Muun käyttöomaisuusinvestoinnin yhteydessä voidaan tukea myöntää myös tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi-, ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuviin kustannuksiin.

Haettaessa tukea käytettyjen koneiden hankintaan hakijan tulee tukihakemuksessa tai erillisellä liitteellä esittää perustelut, joista käy ilmi:

- 1) miksi konetta tai laitetta ei ole tarkoituksenmukaista hankkia uutena;
- 2) että korvaavaa palvelua ei ole kohtuullisin kustannuksin paikkakunnalta saatavissa;
- 3) että hankittava kone tai laite soveltuu teknisiltä ominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttöön tai se voidaan kohtuullisin kustannuksin muuttaa aiottuun käyttötarkoitukseen sopivaksi;
- 4) että käytetyn koneen tai laitteen hankinta parantaa investoinnin kokonaistaloudellisuutta, kun otetaan huomioon hankinnan hinta, käyttöikä ja käytönaikaiset kustannukset;
- 5) että käytetty kone tai laite on hankintahinnaltaan edullisempi kuin vastaava uusi, ja
- 6) että hankittavan koneen tai laitteen käyttöikä on jäljellä vähintään kolme vuotta.

Aineettomia investointeja ovat esim. patentit, valmistusoikeudet ja tavaramerkit.

Kustannusten kohtuullisuus

Tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä on, että kustannuksia voidaan pitää kohtuullisina. Kustannusten kohtuullisuutta tarkastellaan ensisijaisesti tukea myönnettäessä.

ELY-keskus arvioi rakentamiskustannusten sekä kehittämis- ja konsulttipalveluiden kustannusten kohtuullisuuden käyttäen ns. viitekustannuksia. Tämän takia on tärkeää, että etenkin rakentamisen suunnitelmat, rakennusselostukset ja kustannusarviot ovat riittävän tarkkoja. Viitekustannuksilla tarkoitetaan sellai-

sia yleisesti käytössä olevia yhtenäisiä kustannuksia, joita yritykset ja viranomaiset kyseisellä toimialalla pääasiassa käyttävät arvioidessaan toimenpiteiden kustannuksia.

Kone- ja laitehankinnoissa ja vastaavissa, jossa viitekustannuksia ei voida käyttää, toimita yli 2500 euron hankinnoista selvitys niiden hintatasosta. Se voi olla selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella tuen myöntäjä voi arvioida kustannusten kohtuullisuutta. Hintatasoa voit selvittää esimerkiksi kyselemällä liikkeistä tai käyttämällä internetistä löytyviä hintatietoja. Esitä selvitys hintatasosta liitteellä 1 g.

Kustannukset ja haettava tuki

Kustannukset ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Mikäli yritys ei kuitenkaan saa arvonlisäverovähennystä (toimii toimialalla, joka ei ole arvonlisäverotuksen piirissä), vero voidaan sisällyttää kustannusarvion lukuihin.

Ilmoita haetko tukea Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mahdollistama enimmäismäärä. ELY-keskukselta haettavassa tuessa tuki myönnetään aina enimmäistukitason mukaisena. Toimintaryhmältä tukea haettaessa tuki voi olla enimmäismäärää pienempi.

Kerro rahoitussuunnitelmassa miten investoinnin kokonaisrahoitus on tarkoitus järjestää. Haettavan avustuksen määrä on tukitason mukainen prosenttiosuus investoinnin kustannuksista.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrittäjä rahoittaa hyväksyttävistä kustannuksista vähintään 25 prosenttia rahoituksella, johon ei liity julkista tukea. Tällaista rahoitusta ovat yrittäjän omat varat, pankkilainat ja sellaiset Finnveran lainat tai muut lainat, johon ei sisälly korkotukea tai takauksesta syntyvää tukea.

Jos investointiin sisältyy rakentamista, selvitä mitä lupia rakentamiseen tarvitaan ja ovatko ne jo myönnetty tai haettu. Jos rakentaminen tai toimenpiteen toteuttaminen vaatii viranomaisluvan, eikä sitä ole liitetty tukihakemukseen sen tullessa vireille, on lupa liitettävä hakemukseen ennen kuin hakemukseen annetaan päätös.

Luvan hankinnasta aiheutuneet kustannukset ovat tukikelpoisia, vaikka ne olisivat syntyneet ennen tukihakemuksen vireille tuloa.

INVESTOINTITUEN MÄÄRÄ

Investointituen enimmäismäärä vaihtelee kansallisten tukivähykkeiden ja tukikohteen mukaan. Investointitukea voidaan myöntää enintään seuraavan taulukon mukainen prosenttiosuus investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista. Näihin prosenttiosuuksiin lasketaan mukaan muu julkinen tuki tai muuhun julkiseen ra-

hoitukseen sisältyvä tuki (esimerkiksi Finnveran lainoihin tai takauksiin sisältyvä tuki) sekä paikallisen toimintaryhmien kautta haettavissa tuissa toimintaryhmän mahdollisesti myöntämä kuntaraha.

Investointitukea ei myönnetä, jos tuen määrä alittaisi 2000 euroa.

Kansallinen tukialue	Maatilojen muu yritys-toiminta ja mikroyritykset (%)	Pieni yritys (%)	Mikroyritys, maataloustuotteiden ensiasteen jalostus (%)	Pieni yritys, maataloustuotteiden ensiasteen jalostus (%)	Keskisuuri yritys, maataloustuotteiden ensiasteen jalostus (%)
I tukialue	35	35	35	30	25
II tukialue	20	20	35	30	20
II tukialue, Viitasaari, Pihtipudas, Äänekoski ja Konnevesi	30	30	35	30	20
III tukialue	20	20	35	30	20
Ilman tieyhteyttä olevat saaret	35 (de minimis tukea)		35	30	20
Kahden tai useamman mikroyrityksen yhteisyri-tytys			40		

Kansallinen tukialue	Mikro- tai pieni yritys, uusiutuvan energian tuotanto ja/tai jakelu (%)	Mikro- tai pieni yritys, uusiutuvan energian tuotanto ja/tai jakelu, uusi laitos (%)	Maatilojen muu yritystoiminta sekä mikro- ja pienyritykset, yritys valmistaa pellettejä, brikettejä, biohiiltä ja muita vastaavia pidemmälle jalostettujen kiinteiden biopolttoaineita (%)	Maatilojen muu yritystoiminta sekä mikro- ja pienyritykset, yritys valmistaa polttopuuta, puutähdehaketta, puuperäistä kierrätyspolttoainetta tai muuta puuperäistä polttoainetta (%)
I tukialue	20	30	20	20 (de minimis tukea)
II tukialue	20	30	20	20 (de minimis tukea)
III tukialue	20	30	20	20 (de minimis tukea)

B. INVESTOINNIN TOTEUTETTAVUUS-TUTKIMUS

Kerro lyhyesti mitä asioita toteutettavuustutkimuksella on tarkoitus selvittää, minkälaisia asiantuntijoita työhön on tarkoitus käyttää ja mitä selvitystyö arviolta tulisi maksamaan.

Kustannukset ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Mikäli yritys ei kuitenkaan saa arvonlisäverovähennystä (toimii toimialalla, joka ei ole arvonlisäverotuksen piirissä), vero voidaan sisällyttää kustannusarvion lukuihin.

Ilmoita haetko tukea Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mahdollistaman enimmäismäärän. ELY-keskukselta haettavassa tuessa tuki myönnetään aina enimmäistukitason mukaisena. Toimintaryhmältä tukea haettaessa tuki voi olla enimmäismäärää pienempi.

Toteutettavuustutkimukseen voidaan myöntää tukea ensiasteen jalostusyrityksille 40 prosenttia ja muille 50 prosenttia hyväksytyistä kustannuksista. Tukea ei myönnetä, jos tuen määrä alittaisi 1500 euroa.

C. YRITYKSEN PERUSTAMISTUKI

Kerro lyhyesti perustamisen toimenpiteistä. Esi-tä toimenpiteet ja niiden arvioidut kustannukset toimenpidesuunnitelmassa erillisellä liitteellä.

Kustannukset ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa. Mikäli yritys ei kuitenkaan saa arvonlisäverovähennystä (toimii toimialalla, joka ei ole arvonlisäverotuksen piirissä), vero voidaan sisällyttää kustannusarvion lukuihin.

9. VIIMEKSI TEHTY YRITYSTUTKIMUS

Yrityksestä tehty yritystutkimukset tulee liittää hakemukseen.

10. MUU JULKINEN RAHOITUS

Hakijan on ilmoitettava kaikki toimenpiteeseen haettavat, haetut ja saadut julkiset rahoitukset, esimerkiksi kunnan myöntämä avustus, laina tai takaus taikka Finnvera Oyj:n rahoitus.

11. HANKKEEN JULKINEN KUVAUS

Yritystuella tuetut hankkeet voidaan julkistaa internet-sivuilla. Kirjoita tähän sellainen kuvaus hankkeesta, joka ei sisällä yrityssalaisuuksia ja on siten mahdollista julkaista.

12. HAKIJAN VAKUUTUS JA SUOSTUMUS

Hakemuksen allekirjoittaa toimenpiteen toteuttamisesta oikeudellisesti vastaava henkilö. Hän vastaa muun muassa hankkeen tavoitteiden toteuttamisesta sekä varojen käytöstä ja niiden seurannasta ja raportoinnista ELY-keskukselle.

Teksti tulee lukea huolellisesti ennen allekirjoittamista.

HAKEMUKSEN LIITTEET

Hakemukseen tulee liittää hakemuslomakkeessa mainitut liitteet.

Liitetoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelmassa tulee esittää yrityksen toiminta ja tuettavan toimenpiteen merkitys sille. Suunnitelmaan tulee sisältyä:

1. hakijan taloudellinen ja rahoituksellinen lähtötilanne;
2. yrityksen toiminta-ajatus, liikeidea ja kuvaus uusien toimintojen kehittämisestä;
3. suunnitellut perustamistuella tai investointituella toteutettavat toimenpiteet ja niiden toteuttamista koskevat tavoitteet sekä tarkasteluajankohdat tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi;
4. suunniteltujen toimenpiteiden toteutumisen tavoiteaikataulu;
5. suunniteltujen toimenpiteiden kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma sekä arvio työllisyysvaikutuksista;
6. tarvittavat muut lisätiedot ja asiantuntijalausunnot.

Liiketoimintasuunnitelmaan tulee sisältyä myös laskelma yrityksen kannattavuudesta ja maksuvalmiudesta. Laskelmien tulee koskea hakemusvuotta ja vähintään tuettavan toiminnan aloittamista seuraavaa kahta tilikautta. Jo toimivan yrityksen osalta laskelmat ja selvitykset on laadittava siten, että ne perustuvat hakemista edeltäneiden kahden kalenterivuoden kirjanpito-tietojen tai muuhun luotettavana pidettävään selvitykseen (soveltuvin osin Yritystutkimus-neuvottelukunnan lomakkeet T2 ja T4 tai vastaavat tiedot).

Liiketoimintasuunnitelma voidaan laatia käyttäen apuna yleisesti käytössä olevien liiketoimintasuunnitelmamalleja. Yritys-Suomi palvelun kautta on mahdollista laatia liiketoimintasuunnitelma internetissä. Palvelussa on myös runsaasti muuta hyödyllistä tietoa yrityksen perustamisesta ja kehittämisestä.

<https://www.yrityssuomi.fi/>

SELVITYKSET JA SEURANTATIEDOT

Tuen saajan tulee esittää tuettavan toimenpiteen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot ELY-keskukselle.

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, mak-

samiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta ELY-keskuksilla.

ELY-keskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen saajalta takaisin virheellisesti tai perusteetta maksetun tuen.

TIETOA MAKSAMISESTA

Maksun hakeminen

Maksua haetaan ensisijaisesti Maaseutuviraston ylläpitämässä Hyrrä- verkkopalvelussa.

Maksua voidaan myös hakea kirjallisesti Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella nro 3315A. Kirjallinen maksuhakemus toimitetaan tuen myöntäneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Maksuhakemuksessa on annettava selvitys toimenpiteen toteuttamisesta ajalta, jolta maksua haetaan. Lisäksi maksuhakemukseen on liitettävä tuen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät selvitykset ja tilinpitoasiakirjat Maaseutuviraston antaman yritystukea koskevan maksumääräyksen mukaisesti.

Maksamisen hakuaika

Tuettavan toimenpiteen viimeisen erän maksamista on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Tuki voidaan maksaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta, jos tuen saaja esittää painavia syitä hakemuksen viivästymiseen, hakemus ei ole viivästynyt olennaisesti, maksamisen hakeminen viivästyneenä ei ole vaikuttanut toimenpiteen toteutukseen, viivästyminen ei vaikeuta maaseutuohjelman toteuttamista eikä maksaminen vaikuta hakijoiden tasapuoliseen kohteluun.

Tuen maksuerät

Investointituki maksetaan enintään neljässä erässä vuosittain. Maksuerien enimmäismäärä määräytyy investointilajeittain (rakentaminen / koneet ja kalusto) erikseen. Investoinnin toteuttavuustutkimukseen myönnetty tuki makse-

taan samoin enintään neljässä erässä vuosittain

Investointituen ja investoinnin toteutettavuustutkimuksen tuen maksamisen edellytyksiä

Tuen maksamisen edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon tosiasiallisuus, lopullisuus ja todennettavuus sekä kohdentuminen tuettavaan toimenpiteeseen. Tuen saajan on esitettävä näitä edellytyksiä koskevat asiakirjat ja selvitykset.

Toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista on esitettävä laskut ja maksamisen todistavat tiliotteet tai maksutositteet. Kustannuksista, joista ei ole esittää laskua, kuten palkoista, maksujen tueksi on esitettävä vastaavalla tavalla todistusvoimaiset asiakirjat.

Meno on lopullinen, jos tuensaaja ei ole saanut eikä voi saada menosta tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Tukea ei makseta ennen kuin meno on kirjattu yrityksen kirjanpitoon tai muistiinpanovelvollisen verovelvollisen osalta muistiinpanoihin.

Tuen viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että investointi tai investoinnin toteutettavuustutkimus on kokonaan toteutettu.

Siltä osin kuin kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty tukihakemuksessa, tuensaajan on liitettävä maksuhakemukseen selvitys kustannusten kohtuullisuudesta.

Jos viitekustannuksia ei ole käytettävissä, tuensaajan on yli 2 500 euron hankinnoissa toimitettava selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarkoituksenmukaisia tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus voidaan arvioida.

Maksettava tuki investointiin ja investoinnin toteutettavuustutkimukseen

Investointitukea maksetaan enintään tukitasoa ja myönnetyn tuen määrää vastaava osuus maksuhakemuksen mukaisista hyväksyttävistä kustannuksista.

Rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai korjaamiseen myönnetyn investointituen viimeinen erä on vähintään 20 prosenttia tuen kokonaismäärästä.

Jos maksuhakemukseen on sisällytetty tukikelvottomia kustannuksia, vähennetään nämä maksuhakemuksessa esitetyistä kustannuksista maksettavan tuen määrää vahvistettaessa.

Jos maksuhakemuksessa maksettavaksi haetun tuen määrä on yli kymmenen prosenttia suurempi kuin kustannusten tukikelpoisuuden tarkastelun jälkeen vahvistettu tuen määrä, maksettavan tuen määrää vähennetään lisäksi Komission asetuksen (EU) N:o 809/2014 63 artiklan mukaisesti. Vähennystä ei sovelleta, jos tukikelvottomien menojen ilmoittaminen ei ole tuensaajan syytä.

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuensaaja on noudattanut tukipäätöksessä esitettyjä tuen ehtoja.

Perustamistuen maksaminen

Perustamistuki maksetaan vähintään kahdessa ja enintään kolmessa erässä.

Perustamistuki maksetaan tukipäätöksessä hyväksytyjen toimenpiteiden toteuttamista vastaavina erinä. Perustamistuen ensimmäinen maksuerä voi olla enintään kolmasosa myönnetyn perustamistuen määrästä.

Uudelle yritykselle myönnetyn perustamistuen ensimmäinen erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä ja yritys on perustettu ja merkitty voimassa olevien säännösten mukaisesti kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja ennakoperintärekisteriin.

Perustamistuen toinen erä, ellei kyseessä ole viimeinen maksuerä, voidaan maksaa, kun vähintään puolet toimenpidesuunnitelman mukaisista tukipäätöksellä hyväksytyistä toimenpiteistä on toteutettu.

Perustamistuen viimeinen erä voidaan maksaa, kun hyväksytyt toimenpidesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu.

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuensaaja on noudattanut tukipäätöksessä esitettyjä tuen ehtoja.